

KOMMISJONSVEDTAK

2005/EØS/49/42

av 14. februar 2003

om fastsetjing av reviderte miljøkriterium for tildeling av fellesskapsmiljømerket til tekstilvaskemiddel, og om endring av vedtak 1999/476/EF(*)*[meldt under nummeret K(2003) 143]*

(2003/200/EF)

KOMMISJONEN FOR DEI EUROPEISKE FELLESSKAPA HAR —

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet,

med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1980/2000 av 17. juli 2000 om ei revidert fellesskapsordning for tildeling av miljømerke⁽¹⁾, særleg artikkel 6 nr. 1 andre leddet, og

ut frå desse synsmåtane:

- 1) I medhald av forordning (EF) nr. 1980/2000 kan fellesskapsmiljømerket tildelast eit produkt som har eigenskapar som gjer at det medverkar til ei monaleg betring av dei viktigaste miljøfaktorane.
- 2) I forordning (EF) nr. 1980/2000 er det fastsett at det skal fastsetjast særlege kriterium for tildeling av miljømerke for kvar produktgruppe.
- 3) I forordninga er det òg fastsett at både kriteria for tildeling av miljømerke og krava med omsyn til vurdering og kontroll i samband med kriteria skal vurderast på nytt i god tid før slutten av det tidsrommet som dei kriteria som er spesifiserte for kvar produktgruppe, gjeld for.
- 4) Dei miljøkriteria som vart fastsette ved kommisjonsvedtak 1999/476/EF av 10. juni 1999 om miljøkriteriene for tildeling av Fellesskapets miljømerke til vaskemidler⁽²⁾, bør reviderast, slik at det vert teke omsyn til marknadsutviklinga. Samstundes bør tidsrommet som dette vedtaket skal gjelde for, slik det vart lengt ved vedtak 2002/172/EF⁽³⁾, og definisjonen av produktgruppa, endrast.

- 5) Det bør gjerast eit nytt vedtak der det vert fastsett særskilde miljøkriterium for denne produktgruppa som skal gjelde i eit tidsrom på fem år.
- 6) Både dei nye kriteria som vert fastsette ved dette vedtaket, og dei kriteria som er fastsette tidlegare ved vedtak 1999/476/EF, bør gjelde samstundes i eit avgrensa tidsrom på høgst 18 månader, slik at føretak som har fått tildelt eller har søkt om å få tildelt miljømerket for produkta sine før dette nye vedtaket vart gjort, har nok tid til å kunne tilpasse desse produkta slik at dei vert i samsvar med dei nye kriteria.
- 7) Dei tiltaka som er fastsette i dette vedtaket, byggjer på det utkastet til kriterium som vart utarbeidd av Utvalet for miljømerking i Den europeiske unionen, som vart oppnemnt i medhald av artikkel 13 i forordning (EF) nr. 1980/2000.
- 8) Dei tiltaka som er fastsette i dette vedtaket, er i samsvar med fråsegna frå det utvalet som er oppnemnt i medhald av artikkel 17 i forordning (EF) nr. 1980/2000 —

GJORT DETTE VEDTAKET:

Artikkel 1

For å kunne få tildelt fellesskapsmiljømerket i medhald av forordning (EF) nr. 1980/2000 må eit tekstilvaskemiddel høyre inn under produktgruppa «tekstilvaskemiddel» slik det er definert i artikkel 2, og stette dei miljøkriteria som er fastsette i vedlegget til dette vedtaket.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 76 av 22.3.2003, s. 25, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 126/2003 av 26. september 2003 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se *EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende* nr. 64 av 18.12.2003, s. 32.

⁽¹⁾ TEF L 237 av 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ TEF L 187 av 20.7.1999, s. 52.

⁽³⁾ TEF L 56 av 27.2.2002, s. 32.

Artikkel 2

Produktgruppa «tekstilvaskemiddel» skal omfatte alle tekstilvaskemiddel i pulverform, flytande form eller anna form som hovudsakleg er meinte til bruk i hushaldsvaskemaskiner, utan at dette utelèt bruk i myntvaskeri og fellesvaskeri.

Artikkel 3

For administrative føremål vert produktgruppa tildelt kodenummeret «6».

Artikkel 4

I vedtak 1999/476/EF skal artikkel 3 lyde:

«Artikkel 3

«Definisjonen av produktgruppen og produktgruppens særskilte miljøkriterier skal gjelde fram til 31. august 2004.»

Artikkel 5

Dette vedtaket skal nyttast frå 1. mars 2003 til 29. februar 2008.

Produsentar av produkt som høyrer inn under produktgruppa «tekstilvaskemiddel», og som alt har fått tildelt miljømerket før 1. mars 2003, kan halde fram med å nytte merket fram til 31. august 2004.

Produsentar av produkt som høyrer inn under produktgruppa «tekstilvaskemiddel», og som alt har søkt om å få tildelt miljømerket før 1. mars 2003, kan fram til 1. januar 2003 få tildelt miljømerket på dei vilkåra som er fastsette i vedtak 1999/476/EF. I slike tilfelle kan merket nyttast fram til 31. august 2004.

Artikkel 6

Dette vedtaket er retta til medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 14. februar 2003.

For Kommisjonen

Margot WALLSTRÖM

Medlem av Kommisjonen

*VEDLEGG***MÅLSETJING****Føremåla med kriteria**

Desse kriteria skal særleg:

- redusere transportbruk og spare energi ved at det vert oppmuntra til bruk av kompakte tekstilvaskemiddel,
- minske vassureininga ved å redusere den samla mengda kjemikaliar som vert nytta i produktet, og å avgrense bruken av delemne som kan vere farlege,
- avgrense avfallsproduksjonen mest mogleg ved at mengda av primæremballasje vert mindre.

Kriteria gjer dessutan forbrukarane meir medvitne om vern av miljøet. Kriteria er fastsette på ein slik måte at dei fremjar merking av tekstilvaskemiddel som har liten innverknad på miljøet.

Krav med omsyn til vurdering og kontroll

Dei særlege krava til vurdering og kontroll er førde opp under kvart kriterium.

Når det krevst at søkjaren skal leggje fram fråsegner, dokumentasjon, analysar, prøvingsrapportar eller andre prov som stadfestar at produktet stettar kriteria, kan desse dokumenta kome frå søkjaren sjølv og/eller frå leverandøren eller leverandørane til søkjaren og/eller frå underleverandøren eller underleverandørar osv., alt etter korleis det høver.

Dersom det er mogleg, bør prøvingane utførast av laboratorium som stettar dei generelle krava i standarden EN ISO 17025 eller ein tilsvarende standard.

Det kan eventuelt nyttast andre prøvingsmetodar enn dei som er førde opp under kvart kriterium dersom det rette organet som vurderer søknaden, meiner at dei er jamgode.

Konsentrasjonen av delemne i produktet, som inneber eit krav om dokumentasjon som syner at miljøkriteria er stetta, er vanlegvis definert som $\geq 0,1$ vektprosent av preparatet. Denne konsentrasjonen er definert som $\geq 0,01$ vektprosent av preparatet for kriteriet om farlege eller giftige stoff eller preparat.

Tillegg I.A. inneheld databasen for delemne i vaskemiddel (DID-lista), som inneheld dei delemna som er mest nytta i vaskemiddelsamansetnader. Denne lista skal nyttast ved utrekning av CDV_{tox} og til vurdering av biologisk nedbrytingsevne hjå overflateaktive stoff.

Søkjaren kan eventuelt nytte seinare endringar av databasen for delemne i vaskemiddel etter kvart som slike endringar vert tilgjengelege.

For delemne som ikkje er førde opp i DID-lista, skal søkjaren på eige ansvar finne høvelege verdiar for dei relevante parametranne ved hjelp av den metoden som det er gjort greie for i tillegg I.B.

For delemne som ikkje er førde opp i DID-lista, kan søkjaren skaffe fram den dokumentasjonen som er naudsynt for å syne evne til anaerob biologisk nedbryting, ved å nytte den framgangsmåten som det er gjort greie for i tillegg I.C.

Om naudsynt kan dei rette organa krevje utfyllande dokumentasjon og utføre uavhengige kontrollar.

Dei rette organa vert rådde til å ta omsyn til gjennomføringa av godkjende miljøstyringsordningar, t.d. EMAS eller ISO 14001, når dei vurderer søknader og fører tilsyn med at kriteria i dette vedlegget vert stetta (*NB*: Det er ikkje påkravd å gjennomføre slike styringsordningar).

Funksjonell eining og referansedosering

Den funksjonelle eininga vert uttrykt i g/vask (gram per vask). For storvaskemiddel gjeld dette doseringa per 4,5 kg tøy (tørre tekstilar) og for finvaskemiddel doseringa per 2,5 kg tøy (tørre tekstilar) i vaskemaskina. Den doseringa som produsenten rår forbrukarane til å nytte for vatn med ein hardleik på 2,5 mmol $CaCO_3/l$ og «normalt skitne» tekstilar, vert rekna som referansedosering for utrekning av miljøkriterium og for prøving av vaskeevne. Dersom ein vasshardleik på 2,5 mmol $CaCO_3/l$ ikkje er relevant i medlemsstatane der vaskemiddelet vert marknadsført, skal søkjaren opplyse om den doseringa som skal nyttast som referanse.

KRITERIUM

1. Samla mengd kjemikalier

Den samla mengda av kjemikalier svarar til tilrådd dosering minus vassinnhald i g/vask.

Den samla mengda av kjemikalier skal ikkje overstige 100 g/vask.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal sendast over til det rette organet, saman med detaljerte opplysningar om dei utrekningane som syner at dette kriteriet er stetta.

2. Uløselege uorganiske delemne

Den samla mengda av uløselege uorganiske delemne ved den tilrådde doseringa skal vere høgst 30 g/vask.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal sendast over til det rette organet, saman med detaljerte opplysningar om dei utrekningane som syner at dette kriteriet er stetta.

3. Toksisitet for vassorganismar

Kritisk fortynningsvolum for toksisitet (CDV_{tox}) vert rekna ut for kvart einskilt delemne (i) etter denne likninga:

$$CDV_{tox} (\text{delemne } i) = \frac{\text{vekt } (i) \cdot LF (i)}{LTE (i)} \cdot 1\,000$$

der vekt (i) er vekta til delemnet per tilrådd dose, LF er lastfaktor og LTE er den konsentrasjonen av delemnet som gjev toksisk langtidsverknad.

Verdiane av parametrane LF og LTE skal vere dei same som verdiane i databasen for delemne i vaskemiddel (DID-lista) i tillegg 1.A. Dersom det aktuelle delemnet ikkje er oppført i DID-lista, skal søkjaren rekne ut verdiane deira ved å nytte den framgangsmåten som det er gjort greie for i tillegg 1.B. CDV_{tox} for produktet er summen av CDV_{tox} for kvart einskilt delemne:

$$CDV_{tox} = \sum CDV_{tox(\text{delemne})}$$

CDV_{tox} for den tilrådde doseringa skal ikkje overstige 4 500 l/vask.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal sendast over til det rette organet, saman med detaljerte opplysningar om dei utrekningane av CDV_{tox} som syner at dette kriteriet er stetta.

4. Fosfat

Det samla innhaldet av fosfat (uttrykte som natriumtripolyfosfat — STPP) ved den tilrådde doseringa skal ikkje overstige 25 g/vask.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal sendast over til det rette organet, saman med detaljerte opplysningar om dei utrekningane som syner at dette kriteriet er stetta.

5. Biologisk nedbrytingsevne hjå overflateaktive stoff

a) God evne til aerob biologisk nedbryting

Kvart overflateaktivt stoff som vert nytta i produktet, skal ha god evne til biologisk nedbryting.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal sendast over til det rette organet. DID-lista (sjå tillegg 1.A) syner om eit særskilt overflateaktivt stoff har evne til aerob biologisk nedbryting eller ikkje (dvs. dei som har ein «J» i kolonna «Evne til aerob biologisk nedbryting», skal ikkje nyttast). For overflateaktive stoff som ikkje er førde opp i DID-lista, skal det gjevast relevante opplysningar frå litteraturen eller frå andre kjelder, eller relevante prøvingsresultat, som syner at dei har evne til aerob biologisk nedbryting. Prøvingane av god biologisk nedbrytingsevne skal utførast i samsvar med rådsdirektiv 67/548/EØF av 27. juni 1967 om tilnærming av lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlege stoffer⁽¹⁾ og seinare endringar av direktivet, særleg etter dei metodane som det er gjort greie for i vedlegg V.C4 eller tilsvarende OECD 301 A-F-prøvingmetodar, eller ISO-prøvingar som svarar til desse. Prinsippet om ei tidagarsgrense skal ikkje nyttast. Godkjeningsnivåa skal vere 70 % for dei prøvingane som er nemnde i vedlegg V.C4-A og C4-B til direktiv 67/548/EØF (og dei tilsvarende OECD 301 A- og E-prøvingane og ISO-prøvingar som svarar til desse), og 60 % for prøving C4-C-, D-, E- og F-prøvingane (og dei tilsvarende OECD 301 B-, C-, D- og F-prøvingane og ISO-prøvingar som svarar til desse).

⁽¹⁾ TEF L 196 av 16.8.1967, s. 1.

b) Evne til anaerob biologisk nedbryting

Kvart overflateaktivt stoff som vert nytta i produktet, skal ha evne til anaerob biologisk nedbryting.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden skal gjevast. DID-lista (sjå tillegg I.A) syner om eit særskilt overflateaktivt stoff har evne til anaerob biologisk nedbryting eller ikkje (dvs. dei som har ein «J» i kolonna «Evne til anaerob biologisk nedbryting», skal ikkje nyttast). For overflateaktive stoff som ikkje er førde opp i DID-lista, skal det gjevast relevante opplysningar frå litteraturen eller frå andre kjelder, eller relevante prøvingsresultat, som syner at dei har evne til anaerob biologisk nedbryting. Referanseprøva for evne til anaerob biologisk nedbryting skal vere ISO 11734, ECETOC-prøving nr. 28 (juni 1988) eller tilsvarande prøvingsmetode, med krav om evne til minst 60 % nedbryting under anaerobe tilhøve. Prøvingsmetodar som simulerer tilhøva i eit relevant anaerobt miljø, kan òg nyttast for å dokumentere at kravet om evne til minst 60 % nedbryting er oppnådd under anaerobe tilhøve (sjå tillegg I.C).

6. Farlege eller giftige stoff eller preparat

a) Følgjande delemne skal ikkje nyttast i produktet, verken som del av sjølve samansetnaden eller som del av eit preparat som utgjer ein del av samansetnaden:

- alkylfenoletoksydat (APEO) og derivat av det,
- nitromoskus og polysyklisk moskus, medrekna t.d.:
 - moskusxylen: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen,
 - moskusambrette: 4-tert-butyl-3-metoksy-2,6-dinitrotoluen,
 - mosken: 1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan,
 - moskustibetin: 1-tert-butyl-3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobenzen,
 - moskusketon: 4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetafenon,
 - HHCB: 1,3,4,6,7,8-heksahydro-4,6,6,7,8,8-heksametylsyklopenta(g)-2-benzopyran,
 - AHTN: 6-acetyl-1,1,2,4,4,7-heksametyltetralin,
- EDTA (etylendiamintetraacetat),
- NTA (nitrilotriacetat).

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram ei fråsegn om at produktet ikkje inneheld dei stoffa som er nemnde ovanfor.

b) Det skal ikkje nyttast kvaternære ammoniumsalt som har dårleg evne til biologisk nedbryting.

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden, saman med dokumentasjon som syner den biologiske nedbrytingsevna til eventuelle kvaternære ammoniumsalt som er nytta, og ei fråsegn om at dette kravet er stetta.

c) Den samla mengda av fosfonat som har dårleg evne til biologisk nedbryting (aerob), skal ikkje overstige 0,5 g/vask ved den tilrådde doseringa.

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram ei nøyaktig utgreiing om produktsamansetnaden, saman med dokumentasjon som syner den biologiske nedbrytingsevna til eventuelle fosfonat som er nytta, og ei fråsegn om at dette kravet er stetta.

d) Produktet skal ikke innehalde delemne som er klassifiserte eller kan klassifiserast som:

- R40 (mogleg fare for kreft),
- R45 (kan føre til kreft),
- R46 (kan føre til arvelege skadar),
- R49 (kan føre til kreft ved innanding),
- R50-53 (svært giftig for vassorganismar og kan føre til uønskte langtidsværknader i vassmiljøet),
- R51-53 (giftig for vassorganismar og kan føre til uønskte langtidsværknader i vassmiljøet),
- R59 (farleg for ozonlaget),
- R60 (kan skade forplantingsevna),
- R61 (kan gje fosterskadar),
- R62 (mogleg fare for skade på forplantingsevna),
- R63 (mogleg fare for fosterskade),
- R64 (kan skade barn som får morsmjølk),
- R68 (mogleg fare for varig helseskade),

eller kombinasjonar av dei, slik dei er definerte i direktiv 67/548/EØF og seinare endringar av direktivet, eller i europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlege preparater⁽¹⁾ og seinare endringar av direktivet.

Alle stoff eller delemne i dei preparata som vert nytta i samansetnaden som overstig 0,01 vektprosent av sluttproduktet, skal òg stette dei krava som er nemnde ovanfor.

Det skal ikkje nyttast konserveringsmiddel som er eller kan verte klassifiserte som R50-53, utan omsyn til mengd.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produksamansetnaden skal sendast over til det rette organet. Det skal leggjast fram kopiar av tryggleiksdatablad for alle delemna (anten det dreier seg om stoff eller om preparat). Søkjaren skal leggje fram ei fråsegn om at dette kriteriet er stetta.

e) Produktet skal ikkje klassifiserast som R43 (kan gje allergi ved hudkontakt) i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlege preparater.

Vurdering og kontroll: Ei nøyaktig utgreiing om produksamansetnaden skal sendast over til det rette organet, saman med kopiar av tryggleiksdatablad for kvart delemne som er nytta, med opplysningar om den relevante klassifiseringa eller manglande klassifiseringa for kvart delemne, saman med ei fråsegn om at dette kriteriet er stetta.

f) Alle delemne som vert tilsette som parfyme i produktet, skal vere produserte og/eller handsama etter dei reglane for god praksis som er fastsette av International Fragrance Association.

Vurdering og kontroll: Det skal leggjast fram ei samsvarsfråsegn.

7. Enzymreinleik

Det ferdige enzympreparatet skal ikkje innehalde mikroorganismar frå produksjonen.

Vurdering og kontroll: Ein prøvingsrapport eller eit sertifikat frå enzymprodusenten skal leggjast fram for det rette organet.

8. Krav til emballasje

- a) Dersom det ikkje finst etterfyllingsemballasje, skal den samla vekta av primæremballasjen ikkje overstige 3,7 g per vask for tablettar og 1,7 g per vask for alle andre produkt.
- b) Dersom det finst etterfyllingsemballasje, skal den samla vekta av primæremballasjen ikkje overstige 7 g per vask, og produsenten skal tilby etterfyllingsprodukt. Vekta av etterfyllingsemballasjen skal ikkje overstige 1,7 g per vask.
- c) Emballasje av papp skal vere framstilt av minst 80 % attvunne materiale.
- d) Primæremballasje av plast skal vere merkt i samsvar med standarden ISO 1043.

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram eit eksemplar av emballasjen, saman med ei fråsegn om at kvar del av dette kriteriet er stetta. Ei utrekning av vekta av primæremballasjen og ei fråsegn om kor stor prosentdel attvunne materiale som finst i emballasjen, skal sendast over til det rette organet. Primæremballasje svarar til definisjonen i europaparlaments- og rådsdirektiv 94/62/EF av 20. desember 1994 om emballasje og emballasjeavfall⁽²⁾.

9. Vaskeevne

Vaskeevna til produktet skal jamførast med referansevaskemiddel av same type i samsvar med EU-prøvinga av vaskeevna til miljøvaskemiddel «Tildeling av fellesskapsmiljømerket til tekstilvaskemiddel» (versjon av 4. desember 2002 og seinare endringar).

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram ein prøvingsrapport med opplysningar om at produktet stettar dei minstekrava som er definerte i denne prøvinga.

⁽¹⁾ TEF L 200 av 30.7.1999, s. 1.

⁽²⁾ TEF L 365 av 31.12.1994, s. 10.

10. Forbrukarinformasjon

a) Opplysningar på emballasjen

Følgjande tekst (eller tilsvarande) skal finnast på eller i alle miljømerkte produkt i produktgruppa:

«SLIK VASKAR DU PÅ EIN MILJØVENLEG MÅTE:

- sorter tekstilane på førehand (etter farge, etter kor skitne dei er, etter fibertype osv.),
- vask med full vaskemaskin,
- ikkje bruk for mykje vaskemiddel, følg doseringsretteleinga,
- velg vaskeprogram med låg temperatur.

Bruken av dette miljømerkte produktet og denne doseringsretteleinga vil medverke til å minske vassureininga, avfallsproduksjonen og energiforbruket. Fleire opplysningar er å finne på EU-nettsida for miljømerking: <http://europa.eu.int/ecolabel>.»

Tilleggsopplysningar om vaskemiddelet skal vere tilgjengelege på oppmoding. For dette føremålet bør emballasjen vere påført opplysningar om at forbrukarar som ønskjer å vite meir om vaskemiddelet, kan kontakte forbrukaravdelinga til produsenten eller til detaljisten.

b) Doseringssystem

Dersom talet på smusseiningar (CPU) i vaskeevneprøvinga er høgare enn 24, skal følgjande tekst (eller tilsvarande) leggjast til: «Vanskelege flekker treng særskild handsaming før vask».

Doseringssystem skal vere påført emballasjen til produktet, saman med ei tilråding om at forbrukarane tek kontakt med vassforsyningselskapet eller dei lokale styresmaktene for å få opplysningar om kor hardt springvatnet er.

Det skal opplysast om tilrådd dosering for «normalt» og «svært» skitne tekstilar, om kor hardt vatnet er i dei statane som det gjeld, og kva dosering som vert rekna som høveleg etter vekt av tekstilane. Dersom doseringssystem tilrår bruk av doseringssystem, bør volumet til utstyret (i ml) vere påført emballasjen på ein tydeleg måte.

For å oppmuntre forbrukaren til å nytte mindre vaskemiddel og følgje doseringssystem, skal ein doseringskopp med volummerking i inndelingar på minst 10 ml vere tilgjengeleg på oppmoding dersom ein slik kopp ikkje følgjer med emballasjen.

Retteleinga skal innehalde opplysningar om vaskeevne for «normalt skitne» tekstilar og for dei ulike gradene av hardt vatn som er aktuelle.

Den tilrådde doseringa for vatn med den høgste hardleiksgraden (3 eller 4) og «svært skitne» tekstilar, bør ikkje vere meir enn to gonger større enn doseringa for vatn med ein hardleiksgrad på 1 (blautt) og «normal skitne» tekstilar.

Referansedoseringa som er nytta for prøving av vaskeevne og for å vurdere om delemna stettar miljøkriteria, skal vere den same som den tilrådde doseringa for vask av «normalt skitne» tekstilar og vatn med ein hardleiksgrad som svarar til 2,5 mmol CaCO₃/l i medlemsstaten der prøvinga er utført.

Dersom det berre er teke med ein vashardleik på mindre enn 2,5 mmol CaCO₃/l i tilrådingane, skal den høgste tilrådde doseringa for «normalt skitne» tekstilar vere lågare enn den referansedoseringa som er nemnd i det førre leddet.

c) Opplysningar om delemne på etiketten

Kommisjonsrekommendasjon 89/542/EØF av 13. september 1989 om merking av vaske- og rengjøringsmidler⁽¹⁾ skal nyttast.

Følgjande grupper av delemne skal først opp på etiketten, utan omsyn til masseinnhaldet deira:

- Enzym: det skal opplysast om enzymtypar (t.d. protease, lipase),
- Konserveringsmiddel: karakteristikk og oppføring på etiketten etter IUPAC-nomenklaturen,
- Desinfeksjonsmiddel: karakteristikk og oppføring på etiketten etter IUPAC-nomenklaturen.

Dersom produktet inneheld parfyme, skal dette nemnast på emballasjen.

Vurdering og kontroll: Eit eksemplar av emballasjen skal sendast over til det rette organet, saman med ei fråsegn som stadfestar at kvar del av dette kriteriet er stetta.

⁽¹⁾ TEF L 291 av 10.10.1989, s. 55.

11. Opplysningar på miljømerket

Felt 2 av miljømerket skal innehalde følgjande tekst:

- «* Medverkar til å minske vassureininga
- * Medverkar til mindre forbruk av ressursar».

Vurdering og kontroll: Søkjaren skal leggje fram eit eksemplar av emballasjen der etiketten er synleg, saman med ei fråsegn om at dette kriteriet er stetta.

Tillegg I.A
DID-LISTE

Database for delemne i vaskemiddel, og framgangsmåten som skal følgjast for delemne som ikkje er forde opp i databasen

A. Opplysningane nedanfor for dei delemna som er vanelegast i vaskemiddel, skal nyttast ved utrekninga av miljøkriteria

(NB: parametreane aNBO, SI, II, THOD og KF-faktorane for anNBO vert ikkje nytta i denne produktgruppa)

Database for delemne i vaskemiddel (DID-liste, versjon av 29.9.98)

DID-nr.	Delemne	Toksisitet		Last-faktor (LF)	Anaerobe stoff som ikkje kan brytast ned biologisk (anNBO)	Aerobe stoff som ikkje kan brytast ned biologisk (aNBO)	Løyslege uorganiske stoff (SI)	Uløyslege uorganiske stoff (II)	THOD
		NOEC målt	LTE						
	Antioniske overflateaktive stoff								
1	C 10-13 LAS (NA \leq 11,5-11,8, C14 < 1 %)	0,3	0,3	0,05	J, KF = 0,75	N	N	N	2,3
2	Andre LAS (C14 > 1 %)	0,12	0,12	0,05	J, KF = 1,5	N	N	N	2,3
3	C 14/17 alkylsulfonat	0,27	0,27	0,03	J, KF = 0,75	N	N	N	2,5
4	C 8/10 alkylsulfat	EC ₅₀ = 2,9	0,15	0,02	N	N	N	N	1,9
5	C 12-15 AS	0,1	0,1	0,02	N	N	N	N	2,2
6	C 12-18 AS	LC ₅₀ = 3	0,15	0,02	N	N	N	N	2,3
7	C 16/18 FAS	0,55	0,55	0,02	N	N	N	N	2,5
8	C 12-15 A 1-3 EO-sulfat	0,15	0,15	0,03	N	N	N	N	2,1
9	C 16/18 A 3-4 EO-sulfat	Ingen gyldige data	0,1	0,03	N	N	N	N	2,2
10	C 8-dialkylsulfosuksinat	LC ₅₀ = 7,5	0,4	0,5	J, KF = 1,5	N	N	N	2
11	C 12/14 sulfofeittsyremetylester	EC ₅₀ = 5	0,25	0,05	J, KF = 0,75	N	N	N	2,1
12	C 16/18 sulfofeittsyremetylester	0,15	0,15	0,05	J, KF = 0,75	N	N	N	2,3
13	C 14/16 alfaolefinsulfonat	LC ₅₀ = 2,5	0,13	0,05	J, KF = 0,75	N	N	N	2,3
14	C 14-18 alfaolefinsulfonat	LC ₅₀ = 1,4	0,07	0,05	J, KF = 2,0	N	N	N	2,4
15	C 12-22 såper	EC ₀ = 1,6	1,6	0,05	N	N	N	N	2,9
	Ikkje-ioniske overflateaktive stoff								
16	C 9/11 A > 3-6 EO lin. eller med ei forgreining	EC ₅₀ = 3,3	0,7	0,03	N	N	N	N	2,4
17	C 9/11 A > 6-9 EO lin. eller med ei forgreining	EC ₅₀ = 5,4	1,1	0,03	N	N	N	N	2,2

DID-nr.	Delemne	Toksisitet		Last-faktor (LF)	Anaerobe stoff som ikke kan brytast ned biologisk (anNBO)	Aerobe stoff som ikke kan brytast ned biologisk (aNB0)	Løysleige uorganiske stoff (SI)	Uløysleige uorganiske stoff (II)	THOD
		NOEC målt	LTE						
18	C 12-15 A 2-6 EO lin. eller med ét forgrein- ing	0,18	0,18	0,03	N	N	N	N	2,5
19	C 12-15 (Gj.sn. C < 14) A > 6-9 EO lin. eller med ét forgrein- ing	0,24	0,24	0,03	N	N	N	N	2,3
20	C 12-15 (Gj.sn. C > 14) A > 6-9 EO	0,17	0,17	0,03	N	N	N	N	2,3
21	C 12-15 A > 9-12 EO	LC ₅₀ = 0,8	0,3	0,03	N	N	N	N	2,2
22	C 12-15 A > 20-30 EO	EC ₅₀ = 13	0,65	0,05	N	N	N	N	2
23	C 12-15 A > 30 EO	LC ₅₀ = 130	6,5	0,75	N	N	N	N	0(*)
24	C 12/18 A 0-3 EO	Ingen data	0,01	0,03	N	N	N	N	2,9
25	C 12-18 A 9 EO	0,2	0,2	0,03	N	N	N	N	2,4
26	C 16/18 A 2-6 EO	0,03	0,03	0,03	N	N	N	N	2,6
27	C 16/18 A > 9-12 EO	LC ₅₀ = 0,5	0,05	0,03	N	N	N	N	2,3
28	C 16/18 A 20-30 EO	EC ₅₀ = 18	0,36	0,05	N	N	N	N	2,1
29	C 16/18 A > 30 EO	LC ₅₀ = 50	2,5	0,75	N	J	N	N	0(*)
30	C 12/14 glukoseamid	4,3	4,3	0,03	N	N	N	N	2,2
31	C 16/18 glukoseamid	0,116	0,116	0,03	N	N	N	N	2,5
32	C 12/14 alkylpolyglukosid	1	1	0,03	N	N	N	N	2,3
	Amfotere overflateaktive stoff								
33	C 12-15 alkylidimeylbetain	0,03	0,03	0,05	N	N	N	N	2,9
34	C 12-18 alkylamidopropylbetain	0,03	0,03	0,05	N	N	N	N	2,8
	Skumhindrande middel								
35	Silikon	EC ₀ = 241	4,82	0,4	J	J	N	N	0,0
36	Parafin	Ingen data	100	0,4	J	J	N	N	0(*)
	Blautgjering av tøy								
37	Glyserol	LC ₅₀ > 5-10 gl	1 000	0,13	N	N	N	N	1,2
	Hjelpestoff								
38	Fosfat, uttrykte som natriumtripolyfosfat (STPP)		1 000	0,6	N	N	J	N	0,0
39	Zeolitt A	120	120	0,05	N	N	N	J	0,0
40	Sitrat	EC ₅₀ = 85	85	0,07	N	N	N	N	0,6
41	Polykarboksylat og derivat av dei	124	124	0,4	N	J	N	N	0(*)
42	Leire	1 000	1 000	0,05	N	N	N	J	0,0
43	Karbonat/bikarbonat	LC ₅₀ = 250	250	0,8	N	N	J	N	0,0
44	Feittsyre (C ≥ 14)	EC ₀ = 1,6	1,6	0,05	N	N	N	N	2,9

DID-nr.	Delemne	Toksisitet		Last-faktor (LF)	Anaerobe stoff som ikke kan brytast ned biologisk (anNBO)	Aerobe stoff som ikke kan brytast ned biologisk (a/NBO)	Løyslege uorganiske stoff (SI)	Uløyslege uorganiske stoff (II)	THOD
		NOEC målt	LTE						
45	Stilikat/disilikat	EC50 > 1 000	1 000	0,8	N	N	J	N	0,0
46	NTA	19	19	0,13	N	N	N	N	0,6
47	Polyasparaginsyre, Na-salt	125	12,5	0,13	J, KF = 0,1	N	N	N	1,2
	Bleikjemiddel								
48	Monoperborat (som borat)	1-10	6	1	N	N	J	N	0,0
49	Tetraperborat (som borat)	1-10	6	1	N	N	J	N	0,0
50	Perkarbonat (sjå karbonat)	LC ₅₀ = 250	250	0,8	N	N	J	N	0,0
51	TAED	EC ₀ = 500	EC ₀ = 500	0,13	N	N	N	N	2,0
	Løysemiddel								
52	C 1 - C 4-alkoholar	LC ₅₀ = 8 000	100	0,13	N	N	N	N	2,3
53	Monoetanolamin	0,78	0,78	0,13	N	N	N	N	2,4
54	Dietanolamin	0,78	0,78	0,13	N	N	N	N	2,3
55	Trietanolamin	0,78	0,78	0,13	N	N	N	N	2
	Ymse								
56	Polyvinylpyrrolidon (PVP/PVNO/PVPVT)	EC ₅₀ > 100	100	0,75	J, KF = 0,1	J	N	N	0(*)
57	Fosfonat	7,4	7	0,4	J, KF = 0,5	J	N	N	0(*)
58	EDTA	LOEC = 11	11	1	J, KF = 0,1	J	N	N	0(*)
59	CMC	LC ₅₀ > 250	250	0,75	J, KF = 0,1	J	N	N	0(*)
60	Na-sulfat	EC ₅₀ = 2 460	1 000	1	N	N	J	N	0,0
61	Mg-sulfat	EC ₅₀ = 788	800	1	N	N	J	N	0,0
62	Na-klorid	EC ₅₀ = 650	650	1	N	N	J	N	0,0
63	Urea	LC ₅₀ > 10 000	100	0,13	N	N	N	N	2,1
64	Maleinsyre	LC ₅₀ = 106	2,1	0,13	N	N	N	N	0,8
65	Eplesyre	LC ₅₀ = 106	2,1	0,13	N	N	N	N	0,6
66	Kalsiumformiat		100	0,13	N	N	N	N	2,0
67	Siliciumoksid		100	0,05	N	N	N	J	0,0
68	Høg molekylære polymerar PEG > 4 000		100	0,4	N	J	N	N	0(*)

DID-nr.	Delemme	Toksisitet		Last-faktor (LF)	Anaerobe stoff som ikkje kan brytast ned biologisk (anNBO)	Aerobe stoff som ikkje kan brytast ned biologisk (a/NBO)	Løyslege uorganiske stoff (SI)	Uløyslege uorganiske stoff (II)	THOD
		NOEC målt	LTE						
69	Lågmolekylære polymerar PEG < 4 000		100	0,13	N	N	N	N	1,1
70	Kumensulfonat	LC ₅₀ = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	N	N	N	1,7
71	Xylensulfonat	LC ₅₀ = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	N	N	N	1,6
72	Toluensulfonat	LC ₅₀ = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	N	N	N	1,4
73	Na-/Mg-/K-hydroksoyd		100	1	N	N	J	N	0,0
74	Enzym	LC ₅₀ = 25	25	0,13	N	N	N	N	2,0
75	Vanlege parfymeblendingar	LC ₅₀ = 2-10	0,02	0,1	J, KF = 3,0	J	N	N	0(*)
76	Fargestoff	LC ₅₀ = 10	0,1	0,4	J, KF = 3,0	J	N	N	0(*)
77	Stive	Ingen data	250	0,1	N	N	N	N	0,97
78	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,16	0,016	0,07(**)	J, KF = 2,5	J	N	N	0(*)
79	Anionisk polyester (Soil Release Polymer)	EC ₅₀ = 310	310	0,4	J, KF = 0,1	J	N	N	0(*)
80	Iminodisukinat	23	2,3	0,13	J, KF = 0,25	N	N	N	1,1
Optiske kvitjeringsmiddel (FWA)									
81	FWA 1 (1)	LC ₀ = 10	1,0	0,4	J, KF = 1,5	J	N	N	0(*)
82	FWA 5 (2)	3,13	3,13	0,4	J, KF = 0,5	J	N	N	0(*)
Tilleggsdelemme									
83	Alkylaminoksid (C 12-18)	0,08	0,08	0,05	J, KF = 2,5	N	N	N	3,2
84	Glyserethkokoat (6-17EO)	EC ₅₀ = 32	1,6	0,05	N	N	N	N	2,1
85	Fosfaterar (C 12-18)	EC ₅₀ = 38	1,9	0,05	J, KF = 0,25	N	N	N	2,3

(1) FWA 1 = dinatrium 4,4'-bis (4-anilin-5-morfolin-1,3,5-triazin-2-yl) amin stilben-2,2'-disulfonat

(2) FWA 5 = dinatrium 4,4'-bis (2-sulfostryl) bifenyli

(3) THOD for aerobe organiske stoff som ikkje kan brytast ned biologisk, er sett lik 0

(**) Snøgg fotokjemisk nedbryting

Merknader:

J = ja, kriteriet skal nyttast

N = nei, kriteriet skal ikkje nyttast

LTE = langtidseffekt

NOEC = konsentrasjon der ingen verknad kan observerast

KF = korreksjonsfaktor for anaerobe organiske stoff som ikkje kan brytast ned biologisk

THOD = teoretisk oksygenforbruk

Tillegg I.B

Følgjande framgangsmåte skal nyttast, der han høver, for delemler som ikkje er førde opp i DID-lista.

Toksisitet i vatn

Kriteriet for kritisk fortynningsvolum, toksisitet, bør reknast ut på grunnlag av dei lågaste validerte dataa om langtidverknaden (LTE) hjå fisk, *daphnia magna* eller algar.

I tilfelle der det vert nytta data om homologar og/eller QSAR (kvantitative strukturaktivitetstilhøve), kan det vurderast å gjere ein korreksjon for dei endeleg valde LTE-dataa.

Dersom det manglar LTE-data, skal følgjande framgangsmåte nyttast for å rekne ut LTE-dataa ved at det vert nytta spesifiserte uvissefaktorar (UF) på dataa for dei mest følsame artane:

Stoff som ikkje er overflateaktive

TILGJENGELEGE DATA	UF SOM SKAL NYTTAST
Minst 2 akutte LC ₅₀ hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	100
1 NOEC hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	10
2 NOEC hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	5
3 NOEC hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	1
	Lågaste validerte NOEC skal nyttast

Denne regelen kan fråvikast dersom det kan dokumenterast at bruken av lågare faktorar eller data er vitskapleg grunngeven. NOEC tyder konsentrasjon utan observert verknad (i ei prøve av kronisk toksisitet).

Overflateaktive stoff

TILGJENGELEGE DATA	UF SOM SKAL NYTTAST
Minst 2 akutte NOEC hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	1 (lågaste NOEC)
1 NOEC hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	1 (NOEC, dersom den aktuelle arten er den mest følsame med omsyn til akutt toksisitet) 10 (NOEC, dersom den aktuelle arten ikkje er den mest følsame med omsyn til akutt toksisitet)
3 LC ₅₀ hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	20 (lågaste LC ₅₀)
Minst 1 LC ₅₀ hjå fisk, <i>daphnia</i> eller algar	50 (lågaste LC ₅₀) eller 20 i særskilte tilfelle (sjå nedanfor)

I det siste tilfellet som er nemnt ovanfor, kan det nyttast ein uvissefaktor på 20 i staden for 50 dersom det ligg føre data for 1-2 L(E)C₅₀ (LC₅₀ for toksisitet hjå fisk, EC₅₀ for toksisitet hjå *daphnia* eller algar), og dersom det ut frå opplysningar om andre sambindingar kan slåast fast at det er dei mest følsame artane som det er utført prøving med. Ein slik regel kan berre nyttast innanfor ei gruppe homologar. Det bør strekast under at dei LTE-verdiane (langtidverknader) som vert nytta, må vere einsarta innanfor ei gruppe homologar når det gjeld innverknaden t.d. frå lengda på alkylkjeda for LAS (lineært alkylbensulfonat) eller frå talet på EO (etoksygrupper) for alkoholetoksylat, dersom slike QSAR kan fastsetjast.

Alle avvik frå skjemaet ovanfor skal vere godt grunngevene for den aktuelle kjemikalien.

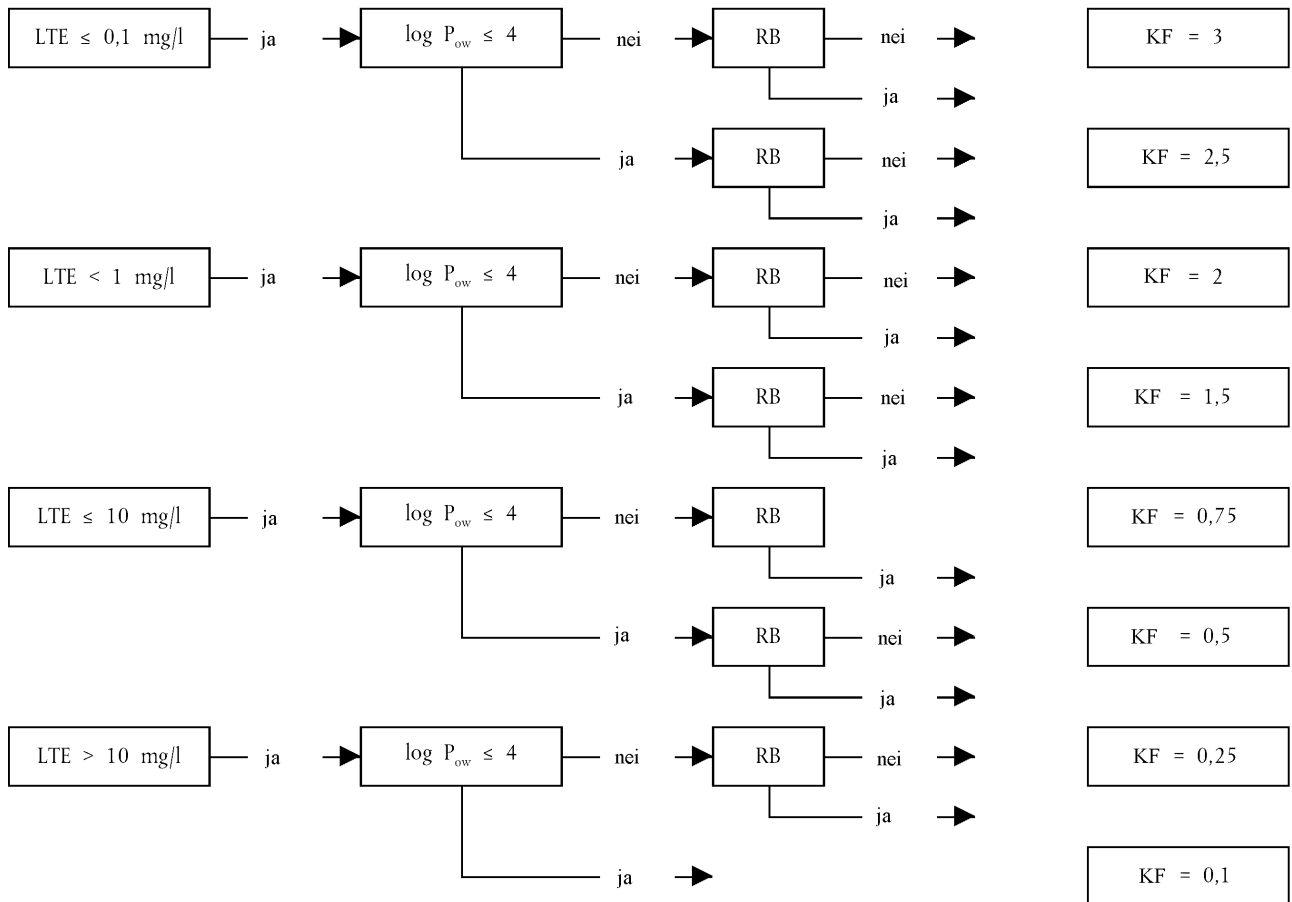
Lastfaktorar

Lastfaktorar skal fastsetjast i samsvar med kommisjonsdirektiv 93/67/EØF av 20. juli 1993 om fastsettelse av prinsippene for vurderingen av risikoene for menneske og miljø ved stoffer meldt i henhold til rådsdirektiv 67/548/EØF⁽¹⁾ og rådsforordning (EØF) nr. 793/93⁽²⁾.

⁽¹⁾ TEF L 227 av 8.9.1993, s. 9.

⁽²⁾ TEF L 84 av 5.4.1993, s. 1.

Organiske stoff (anaerobe) som ikkje kan brytast ned: flytskjema for fastsetjing av korreksjonsfaktorar (KF)⁽¹⁾

RB: god evne til aerob biologisk nedbryting
 LTE: langtidsverknad
 KF: korreksjonsfaktor

⁽¹⁾ Korreksjonsfaktorane skal fastsetjast på grunnlag av eigenskapane til delemna og nyttast på doseringa uttrykt som g/vask.

Tillegg I.C

Dokumentasjon som syner evne til anaerob biologisk nedbryting

Den følgjande framgangsmåten kan nyttast for å skaffe fram den dokumentasjonen som er naudsynt for å syne evna til anaerob biologisk nedbryting for delemne som ikkje er førde opp i DID-lista:

1. Nytte rimeleg ekstrapolering. Bruk prøvingsresultata frå éitt råstoff til å ekstrapolere den best moglege evna til anaerob biologisk nedbryting hjå strukturelt nærskylde overflateaktive stoff. Dersom evna til anaerob biologisk nedbryting er vorten stadfesta for eit overflateaktivt stoff (eller for ei gruppe homologar) i samsvar med DID-lista, er det grunn til å gå ut frå at eit liknande overflateaktivt stoff òg vil ha evne til anaerob biologisk nedbryting (t.d. har C 12-15 A 1-3 EO-sulfat (nr. 8 i DID-lista) evne til anaerob biologisk nedbryting, og det er då grunn til å gå ut frå at stoffet C12-15 A 6 EO-sulfat har ei liknande evne til anaerob biologisk nedbryting). Dersom evna til anaerob biologisk nedbryting er vorten stadfesta for eit overflateaktivt stoff ved hjelp av ein høveleg prøvingsmetode, er det grunn til å gå ut frå at eit liknande overflateaktivt stoff òg vil ha evne til anaerob biologisk nedbryting (t.d. kan opplysningar frå litteraturen som stadfestar evne til anaerob biologisk nedbryting hjå overflateaktive stoff i gruppa ammoniumsalt av alkylesterar, nyttast til å dokumentere ei liknande evne til anaerob biologisk nedbryting hjå andre kvaternære ammoniumsalt som inneheld estersambindingar i alkylkjeda eller alkylkjedene).
2. Utføre masseundersøkingssprøve for evne til anaerob biologisk nedbryting. Dersom ny prøving er naudsynt, skal det utførast ei masseundersøkingssprøve ved hjelp av ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988) eller ein tilsvarende metode.
3. Utføre prøving av nedbrytingsevne med låg dose. Dersom ny prøving er naudsynt, og dersom utføringa av masseundersøkingssprøva fører til problem (t.d. hemming på grunn av toksisitet i prøvestoffet), skal prøvinga gjerast om att med ein låg dose av det overflateaktive stoffet, og nedbrytinga overvakast ved hjelp av karbon-14-målingar eller kjemiske analysar. Prøving med låge dosar kan utførast ved hjelp av metoden OECD 308 (august 2000) eller ein tilsvarende metode.
